

İHRACAT BEDELLERİNİN MERKEZ BANKASI'NA SATIŞI VE İHRACAT HESABININ KAPATILMASINA İLİŞKİN HUSUSLAR

Duyuru No: 2022/09
İstanbul 14.01.2022

Bilindiği üzere, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ uyarınca; ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin, Tebliğ'de belirtilen istisnalar dışında fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde ihracata aracılık eden Bankaya transfer edilmesi zorunludur.

Uygulama; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından çıkarılan 16.01.2020 tarihli İhracat Genelgesi çerçevesinde yürütülmekte olup, Genelge 'ye eklenen 1'inci madde ile ilgili olarak TCMB tarafından "**İhracat Genelgesinin Ek 1 İnci Maddesi Kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Yapılacak Döviz Satışına İlişkin Uygulama Talimatı**" yayımlanmıştır.

3 Ocak 2022 tarihinden itibaren yürürlüğe giren uygulamaya göre;

- İhracat Bedeli Kabul Belgesi'ne (İBKB) veya Döviz Alım Belgesi'ne (DAB) bağlanan **ihracat bedeli dövizin %25'i**, İBKB veya DAB'ın düzenlendiği tarihteki işlem kuru üzerinden **Merkez Bankasına satılmak üzere İBKB veya DAB'ı düzenleyen Bankaya satılacaktır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenecektir.**
- Uygulama, **ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden** İBKB veya DAB'a bağlanan **ihracat bedellerini kapsamaktadır.**
- Aracı Banka nezdinde TCMB adına ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini hesapları açılacak ve satın alınan dövizler saat 17.00'ye kadar bildirim yapılmak suretiyle toplu olarak Merkez Bankası hesabına aktarılacaktır.
- Banka tarafından Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizler, Merkez Bankasınca işlem gününde geçerli döviz alış kuru üzerinden satın alınacaktır.

Diğer taraftan; **ihracat hesabının kapatılması için** ihracat bedeli dövizlerin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde yurda getirilmesiyle birlikte aynı süre içinde aracı Bankaya İBKB düzenlenilmesi gerekmektedir.

Bu sürenin dışında kalan 5 iş günlük ihbar süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı Banka tarafından Vergi İdarelerine ihbar edilmektedir.

İhracat hesaplarının kapatılması için İBKB düzenleme şartı bulunduğundan, 3 Ocak 2022 tarihinden önce süresi içinde yurda getirilen, ancak İBKB düzenlenmek suretiyle henüz kapatılmamış olan ihracat hesaplarının 3 Ocak 2022 tarihinden sonra kapatılması anında her ihracat bedeli dövizin %25'i kadar bir döviz, TCMB'ye satılmak üzere, ihracatçının aracı Bankadaki hesabında bulunmak zorundadır.

Örneğin; Ekim, Kasım, Aralık/2021 aylarında ihracat bedeli geldiği halde 3 Ocak 2022 tarihine kadar İBKB düzenlenmek suretiyle kapatılmayan ihracat hesaplarının kapatılması için aracı Bankaya başvuran ihracatçının, İBKB düzenleme tarihi itibarıyla Banka hesabında ihracat bedeli dövizin %25'i kadar döviz bulunmalıdır.

Dolayısıyla; 3 Ocak 2022 tarihinden sonra kapatılacak ihracat hesaplarının İBKB/DAB düzenleme tarihi anında ihracatçının aracı Banka hesabında TCMB'ye satılmak üzere ihracat bedelinin %25'i kadar döviz bulunması gerekmektedir.

Buna karşılık;

-USD, EUR ve GBP cinsi **dışında** yurda getirilen ve İBKB/DAB düzenlemesi yapılan,

-Yurda getirilmeksizin yurt dışında ithalat ödemesinde mahsuben kullanılan,

-Hizmet ihracı nedeniyle yurda gelen,

ihracat bedelleri için TCMB'ye satış zorunluluğu bulunmamaktadır.

Aynı şekilde; TCMB Genelgesine uygun şekilde "Terkin" edilen ihracat bedelleri için de TCMB' ye satış zorunlu değildir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

Arkan Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of RSM International